

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

RESİMLERLE İNSANLIK TARİHİ ANSİKLOPEDİSİ

OSMANLI
İMPARATORLUGU III
Duraklama devri

KARACAN

KARACAN RESİMLERLE İNSANLIK TARİHİ ANSİKLOPEDİSİ

Copyright: Daniel Mallo-Editorial Palsa S.A., Mexico
Türkiye'de Yayın Hakkı: KARACAN YAYINLARI/ONK

Karacan Yayınları A.Ş. adına sahibi: **ALİ KARACAN**
Sorumlu Genel Yayın Yönetmeni: **ALİ SAYDAM**
Mali Koordinatör: **ÖZHAN KÜÇÜKTOPUZLU**
Teknik Koordinatör: **OĞUZ DEMİRCİOĞLU**

Yazı İşleri Müdürü: **ERCAN ALTAZLI**
Yazı İşleri Yardımcısı ve Metin Yazarı: **DENİZ DAĞDELEN**
Danışma Kurulu: **Prof. Dr. TAHSİN YAZICI, Doç. Dr. ALİ İHSAN GENCER, Doç. Dr. MEHMET ÖZSAİT, Doç. Dr. İSMET MİROĞLU, PAUL MANDRİNİ, ALBERTO CABADO, EUGENIO ZOPPI**
Resimleyen: **TÜRKAY ÖZBURSALI**

Teknik Yönetmen: **ERTAN GÖKEMRE**
Teknik Müdür: **NURETTİN ÖZAKSEL**
Teknik Müdür Yardımcısı: **M. SABİT UÇUK**
İlan ve Halkla İlişkiler Müdürü: **ESER NOYAN**

**Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı,
Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı'nın
20.2.1984 tarih ve 01771 sayılı kararı ve ek
3.4.1984 tarih ve 2152 sayılı kararı ile ilk 5
sayısı özellikle ilkokul 4. ve 5. sınıf öğrenci-
leri ile ortaokul öğrencilerine tavsiye edil-
miş olup, bu sayısı da onaya sunulmuştur.**

Renk Ayrımı: **ÇALI GRAFİK**
Baskı: **HÜRRİYET OFSET A.Ş. HALKALI/İSTANBUL**
Kapak Baskısı: **NADİR BASİMEVİ**

Adres: **KARACAN YAYINLARI**, Basın Sarayı, Cağaloğlu/İstanbul
Tel: 527 00 34 - 526 69 00

Fiyatı: **250 TL/Kibns'ta: 330 TL**

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://aralek.org> **DURAKLAMA DEVRİ**

OSMANLI İMPARATORLUĞU'NUN DURAKLAMA
DEVRI, SOKULLU'NUN 1579'DA ÇİÜMÜYLE BASLAR,
II. VIYANA KUSATMASI (1683) İLE SONA ERER.

DURAKLAMAYI ETKİLEYEN NEDENLERİN
BASINDA, İMPARATORLUĞUN MUTLAKİYETÇİ
VE TEOKRATİK YAPISI GELMEKTEDİR.
MUTLAKİYETÇİ İDARE BİÇİMİNDE BÜTÜN
YETKİLER PADİŞAHTA TOPLANIR.

OSMANLI DEVLETİ XIV.-XVII.
YÜZYILLAR ARASINDA ÂDİL
VE KUDRETLİ...

... HÜKÜMDARLAR TARAFINDAN
YÖNETİLMİŞ, XVII. YÜZYILDAN İTİ-
BAREN TAHTA GEÇEN KİŞİLER
YA ÇOCUK YASTA YA DA DELİ
OLDUKLARINDAN DEVLET YÖNE-
TİMİ ÇEŞİTLİ ZÜMRELERİN
İKTİDAR MÜCADELELERİY-
LE BARSILMIŞTIR.

....KISA SÜREDE EYALET
ASKERLERİNİ'DE ETKİLEMİŞ,
TİMARLARIN DAĞITILMASIN-
DA UYGULANAN ADALETSİZLİK,
TARIM VE HAYVANCILIĞIN
GERİLEMESİNE YOL
AÇMIŞTIR.

İMPARATORLUĞUN TEMEL
TASLARINDAN OLAN ORDU VE
DONANMANIN III. MURAD (1574-
1595) DEVRİNDEN İTİBAREN
BOZULMAYA BAŞLADIĞI GÖRÜLÜR.
YENİÇERİ VE KAPIKULU OCAKLA-
RINDA BAŞLAYAN DİSİPLİNSİZLİK...

DURAKLAMANIN BİR
BASKA NEDENİ MALİYENİN
BOZULMASI VE GELİR
KAYNAKLARININ AZALMA-
SIDIR. ORDU VE DONAN-
MANIN ÇÖKÜŞÜ
SAVASLARDAN
ELDE EDİLEN
GANİMETLERİN
AZALMASINA
YOL AÇMIŞ....

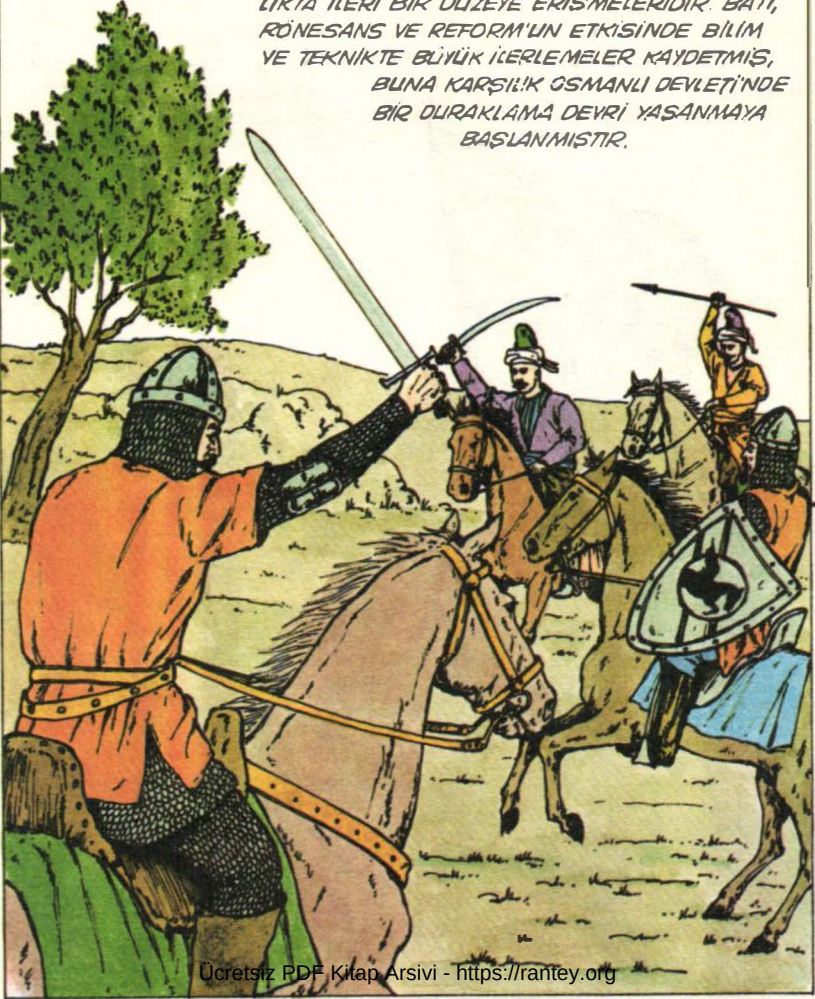
... BU DÖNEMDE ARTAN
SARAY MASRAFLARINI
KARŞILAYAMAYAN
HAZİNE, SIK SIK
PADİSAHLARIN
DEĞİŞMESİ
NEDENİYLE ÖDENEN
CULÛS BAHSİSLE-
RİNDEN OLUMSUZ
YÖNDE ETMİLEN-
MİSTİR.

HAZİNEYE GELİR SAĞLAMAK AMACIYLA
BASILAN DÜŞÜK AYARLI PARANIN, ESNAFLA
ASKERİN ARALARININ AÇILMASINA NEDEN OL-
DUĞU VE ASKERİ İSYANLARLA NETİCELENDİ-
Ğİ BİR GERÇEKTİR.

DURAKLAMAYI ETKİLEYEN DIŞ NEDENLER İGE,
İMPARATORLUĞUN DOĞAL SINIRLARA KAVUŞMASI,
BATILI DEVLETLERİN, OSMANLI DEVLETİ'NE KARŞI
SALDIRGAN BİR TAVIR ALMASI, KÜLTÜR VE UYGAR-
LIKTA İLERİ BİR DÜZEYE ERİŞMELERİDİR. BATI,
RÖNESANS VE REFORM'UN ETKİSİNDE BİLİM
VE TEKNİKTE BÜYÜK İLERLEMELER KAYDETMİŞ,
BUNA KARŞILIK OSMANLI DEVLETİ'NDE
BİR DURAKLAMA DEVRİ YASANMAYA
BAŞLANMIŞTIR.

OSMANLI İMPARATORLUĞU'NUN XVII. YÜZYILDAKİ SİYASİ DURUMLUNU BELİRLİYEN GELİŞMELERİN BASINDA İRAN, VENEDİK, LEHİSTAN VE AVUSTURYA İLE OLAN İLİŞKİLER GELİR. SİMDİ SİRASıyla BU İLİŞKİLERİ VE SONUÇLARINI İNCELEYE İM.

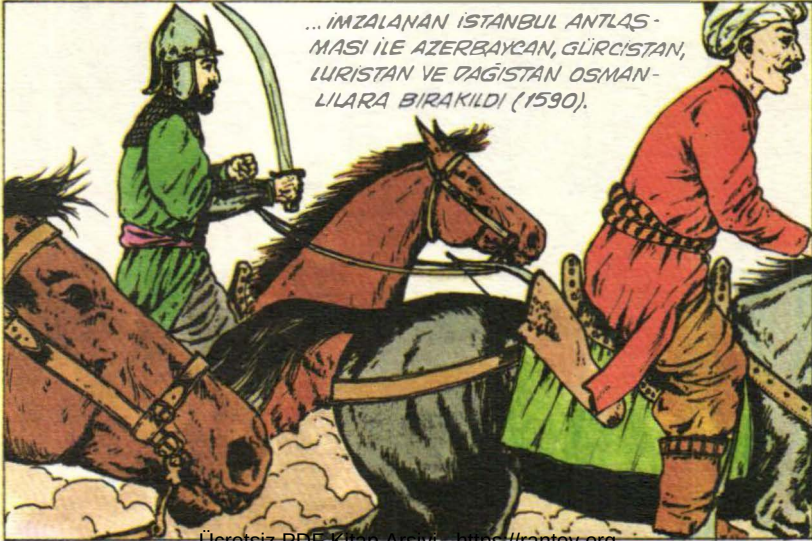
OSMANLI-İRAN İLİŞKİLERİ
(1577-1639): 1555'TE İMZALANAN AMASYA ANTLAŞMASI'NIN 1577'DE BOZULMASI ÜZERİNE BAŞLAYAN SAVASLAR 1639'A KADAR DEVAM ETTİ.

SAH TAHMASP'IN 1579'DA
ÖLÜMÜYLE BASLAYAN TAHT
KAVGALARINDAN YARARLAN-
MAK İSTEYEN III. MURAD,
İRAN ÜZERİNE BİR SEFER
BAŞLATILMASINI EMRETMİŞ
BULUNUYORDU.

OSMANLI ORDUSUNUN
HAZAR DENİZİ'NE KADAR İLER-
LEMESİ ÜZERİNE BARİŞ GÖRÜŞ-
MELERİNE GEÇİLDİ VE....

...İMZALANAN İSTANBUL ANLAŞ-
MASI İLE AZERBAYCAN, GÜRCİSTAN,
LURİSTAN VE DAĞİSTAN OSMAN-
LILARA BIRAKILDI (1590).

13 YIL SONRA BU KEZ SAH ABBAS OSMANLI DEVLETI'NIN AVUSTURYALILARLA SAVASA GIRMESINDEN YARARLANARAK ÖNCE TEBRİZ'i, DAHA SONRA ERIVAN'I GERİ ALDI. OSMANLI DEVLETİ, İRANLILARIN DIYARBAKIR VE MUSUL'A İLERLEMELERİ ÜZERİNE İMZALANAN NASUH PAŞA ANTILASMASI İLE....

...İRAN'DAN ALDIKLARI YERLERİ GERİ VERMEK ZORUNDA KALDI. BUNA KARŞILIK, İRAN HÜKÜMETİ DE YILDA 200 DEVE YÜKÜ İPEK VERMEYİ VAAT ETTİ (1611).

İRANLILARIN BU VAATLERİNİ
TUTMAMALARI ÜZERİNE 1617'DE
SAVAS YENİDEN BAŞLADI VE
ERTESİ YIL İMZALANAN SERAV
ANTLAŞMASI İLE NASUH PAŞA
ANTLAŞMASI'NIN KOŞULLARI-
NIN YERİNE GETİRİLMESİ
SAĞLANDI,

BU ARADA, BEKİR SUBAŞI
ADLI BİRİ BAĞDAT'TA İSYAN
EDEREK İDAREYİ ELE ALMIŞ
BULUNUYORDU. ONUN ŞAH
ABBAS'TAN YARDIM İSTEMESİ
ÜZERİNE, 17 YIL SÜRECEK OLAN
SON CEMALNAMA SAVAŞI
PATLAK VERDİ.

SAVASIN IV. MURAD'IN SALTANA -
TININ İLK YILLARINA RASTLAYAN DÖ -
NEMİ, İRANLILARIN İEHİNE BİR GELİŞ -
ME GÖSTERDİ. ANCAK DAHA SONRA
İDAREYİ ELİNE ALAN GENÇ PADİSAH
İRAN'A DÜZENLEDİĞİ SEFER SONUNDA
DOĞU ANADOLU'YU VE REVAN'I OS -
MANLI TOPRAKLARINA KATMAYI
BAŞARDI.

BAGDAT'IN ALINMASI SIRASINDA
SAH ABBAS ÖLMÜŞ, YERİNE OĞLU GEÇ -
MİŞTİ. YENİ SAH'IN BARİŞ İSTEMESİ
ÜZERİNE, KASR-I SİRİN ANTIASMASI
(1639) İMZALANARAK SAYASA
SON VERİLDİ.

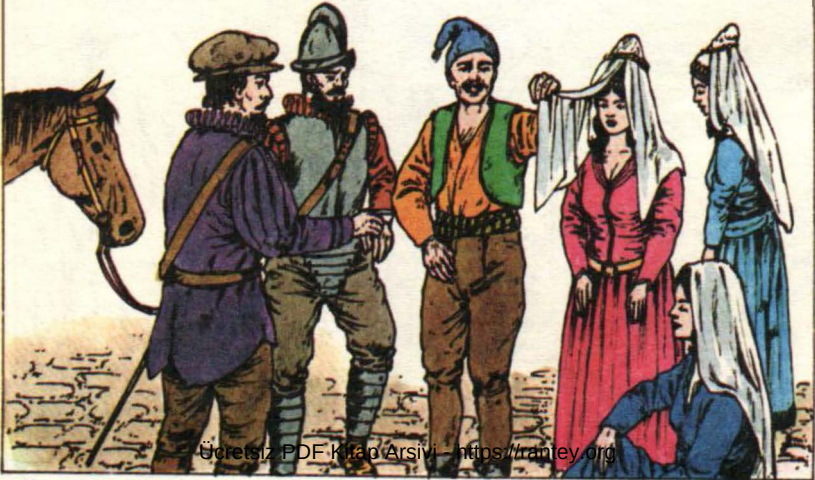
*BU ANTIŁASMAYA GÖRE, AZERBAÝCAN VE REVAN
İRAN'A BIRAKILIYOR, BAĞDAT OSMANLILARDA KALI-
YOR, ZAGROS DAĖLARI İRANLILARLA OSMANLILAR
ARASINDA SINIR KABUL EDİLİYORDU.*

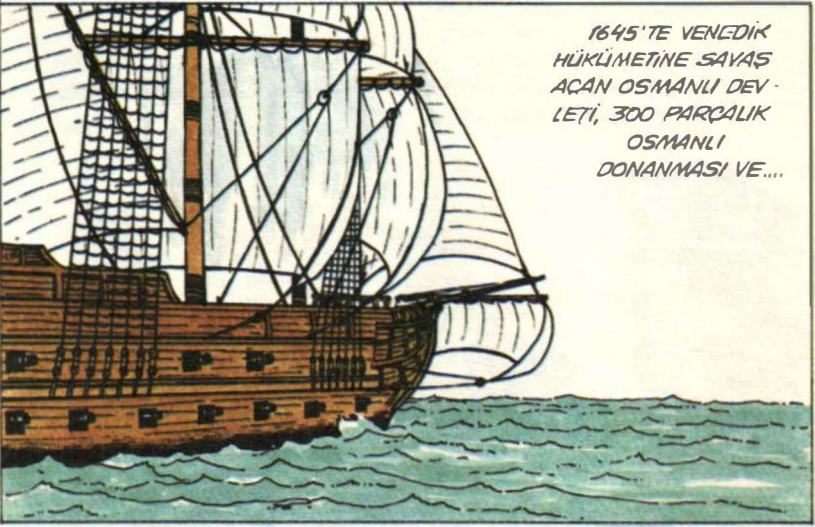
OSMANLI-VENEDİK İLİSKİLERİ (1645-1669): KIZLAR AĞASI SÜMBÜL AĞA'NIN MİSİR'A GİDERKEN BINDIĞI GEMİNİN KORSANLAR TARAFINDAN YAĞMALANIP, KENDİSİNİN ÖLDÜRÜLMESİ VE CARIYELERİNİN GİRİT'E GÖTÜRÜLÜP SATILMASI OLAYI....

... ADANIN, STRATEJİK DEĞERİNDEN DOLAYI UZUN ZAMANDAN BERİ DÜŞÜNÜLEN FETHİNİ HIZLANDIRDI.

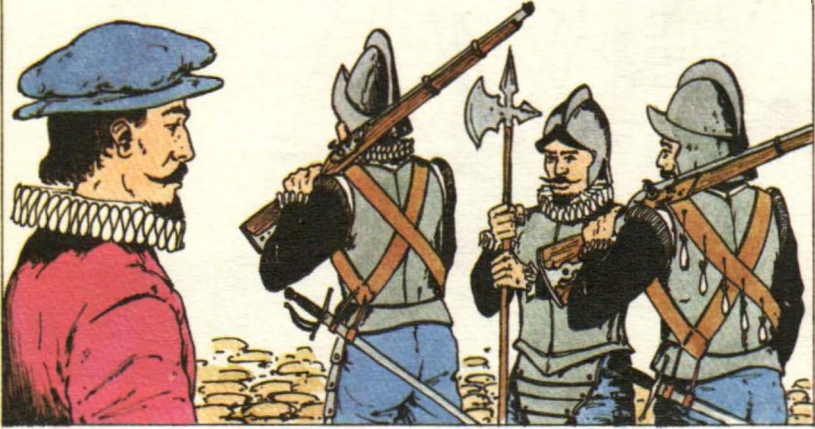
1645'TE VENEDİK
HÜKÜMETİNE SAVAŞ
AÇAN OSMANLI DEV-
LETİ, 300 PARÇALIK
OSMANLI
DONANMASI VE...

...100 KİŞİLİK ORDUSUYLA,
YUSUF PASA KOMUTASINDA
HANYA LİMANINA GİREREK
KALEYİ KUSATTI.

BUNUN ÜZERİNE HAREKETE GEÇEN VENEDİKLİLER, ÇANAKKALE BOĞAZI ÖNÜNDEKİ ADALARI İSGAL ETTİLER. KÖPRÜLÜ MEHMED PAŞA, SADRAZAMLIĞA GEÇTİKTEN KISA BİR SÜRE SONRA ADALARI GERİ ALMAYI BAŞARDI.

YERİNE GEÇEN OĞLU FAZİL AHMED PAŞA, İKİ YIL SÜREN KANLI SAVAŞLARDAN SONRA KANDIYA KALESİ'Nİ TESLİM ALARAK GİRİT'İN FETHİNİ TAMAMLADI. VENEDİKLİLERLE YAPILAN ANLAŞMA SONUÇU, BİRKAÇ İSKELE DIŞINDA BÜTÜN ADA, OSMANLI TOPRAKLARINA KATILMIŞ OLDU.

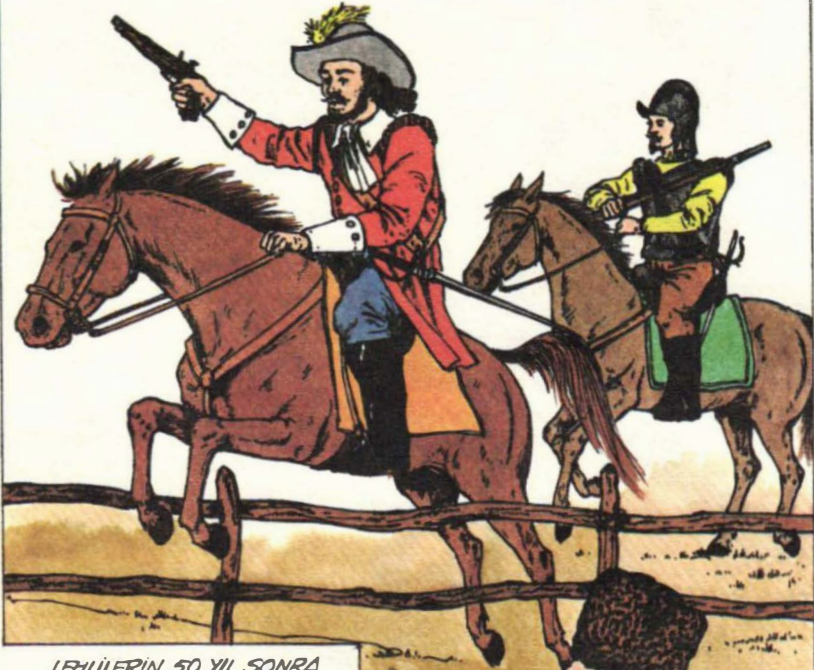

OSMANLI - LEHİSTAN
İLİSKİLERİ (1620-1676):
1587'DE BAĞIMSIZLIĞINI
KAZANMIŞ OLAN LEHİS-
TAN'IN BOĞDAN'IN İÇ İŞLE-
RİNE KARİŞMASI SONUCU
GENÇ OSMAN (1618-1622)
KOMUTASINDAKİ BİR ORDU
HOTİN KALESİ'Nİ
KUSATTI.

1620'DE YAPILAN HOTİN
ANTLASMASI UYARINCA
İKİ TARAF DA KARŞILIKLI
OLARAK BİRBİRLERİNE
SALDIRMAYACAĞLARINA
DAİR TEMİNAT
VERİYOR, BUNUN
YANI SIRA LEHİS-
TAN, KIRIM HANİ-
NA ESKİDEN OL-
DUĞU GİBİ YILDA
40.000 DÜKA
ALTINI VERMEYİ
KABUL EDİ-
YORDU.

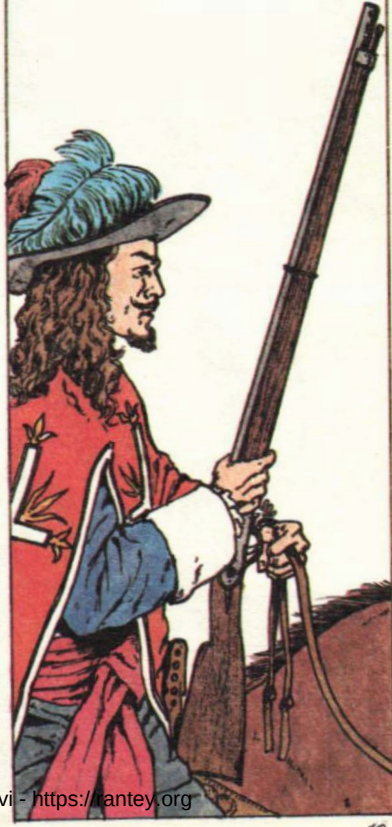

LEHLİLERİN 50 YIL SONRA
TÜRKLERİN HİMAYESİNDEKİ
KAZAKLARA SALDIRIMLARI
BARISIN BOZULMASINA YOL
AÇTI. İV. MEHMED VE FAZİL
AHMED PAŞA KOMUTASINDAKİ
OSMANLI ORDUSUNUN LEHİS-
TAN İÇLERİNDENİ İLERLEMELE-
Rİ, ANCAK BARIS TEKLİFİYLE
DURDURULABİLDİ;

1672'DE İMZALANAN BUCAŞ
ANTLASMASI'NA GÖRE PODOLYA
OSMANLILARDA KALİYOR, LEHLİ-
LER YILDA 22.000 ALTIN VERGİ
VERMEYİ TAAHHÜT EDİYORLARDI.

BU TAAHHÜDÜ YERİNE GETİR-
MEYEN LEH KRALI JAN SOBIEŃSKI
YENİDEN SALDIRILARA BAŞLADI.
DÖRT YIL SONRA YAPILAN YENİ
BİR ANTLASMA YLA OSMANLI DEV-
LETİ YALNIZ PODOLYA ARAZİSİYLE
YETİNMEK ZORUNDA KALDI
(1676).

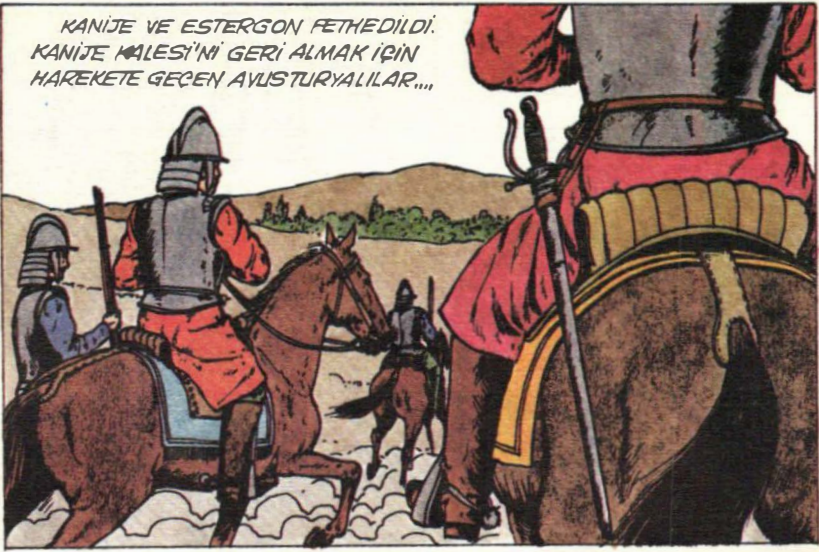
OSMANLI-AVUSTURYA İLİSKİLERİ (1593-1699):
KANUNİ DEVRİNDE AVUSTURYA İLE YAPILAN
BARİŞ ANTİASMAĞI (1568) BOSNA BEYLER-
BEYİ HASAN PASA'NIN AVUSTURYA
ÜZERİNE YAPTIĞI BİR AKIN
SIRASINDA ŞEHİT EDİLME-
SİYLE BOZULDU (1593).

BİZZAT III. MEHMED (1595-1603)
KOMUTASINDA YOLA ÇIKAN OSMANLI
ORDUSU EĞRİ KALESİ'Nİ KUSATARAK
HAÇOVA DENİLEN YERDE AVUSTURYA
ORDUSUNU BOZGUNA
UĞRATTI (26 EKİM
1596).

KANIJE VE ESTERGON FETHEDİLDİ.
KANIJE MALESİ'Nİ GERİ ALMAK İÇİN
HAREKETE GEÇEN AVUSTURYALILAR...

...KARLI BİR KIŞ GÜNLÜ KÜSATMAYI YARARAK
DÜŞMANDAN ÇOK SAYIDA GANİMET VE CEPHANE
ELDE EDEN TIRYAKİ HASAN PAŞA'NIN AMANSIZ
DİRENİŞİ KARŞISINDA YENİK DÜSTÜLER.

EFLAK, BOĞRAN VE ERDEL
BEYLERİ TEKRAR OSMANLI
DEVLETİ'NE BOYUN EĞDİ.

MACARİSTAN KRALLIĞI
ERDEL BEYİ BOSKA'YA
VERİLEREK, SADRAZAM
LALA MEHMED PAŞA TARA-
FINDAN KENDİSİNE TÖREN-
LE TAÇ GIYDIRILDI VE KILIÇ
KUŞATILDI.

...KUTSAL ROMA-GERMEN
İMPARATORU OLARAK KABUL
EDİLEN AVUSTURYA ARŞİDÜ-
KASI, PROTOKOL BAKIMINDAN
OSMANLI PADİŞAHI İLE BİR
TUTULUYOR VE KENDİSİNE
ROMA ÇESARI UNVANI
VERİLİYORDU.

AVUSTURYA İLE 1606'DA İM-
ZALANAN ZİTATOROK ANTLAŞMA-
SI'NA GÖRE, EĞRİ, KANIJE VE ES-
TERGON KALELERİ OSMANLILAR-
DA KALİYOR, AVUSTURYALILARIN
HER YIL ÖDEMEKTE OLDUKLARI
30.000 ALTINLIK VERGİ KALDIRI-
LARK YALNIZ BİR DEFAYA MAH-
SUS OLMAK ÜZERE 200.000 KARA
KURUŞ SAVAŞ TAZMİNATI ÖDEN-
MESİ KARARLAŞTIRILIYOR...

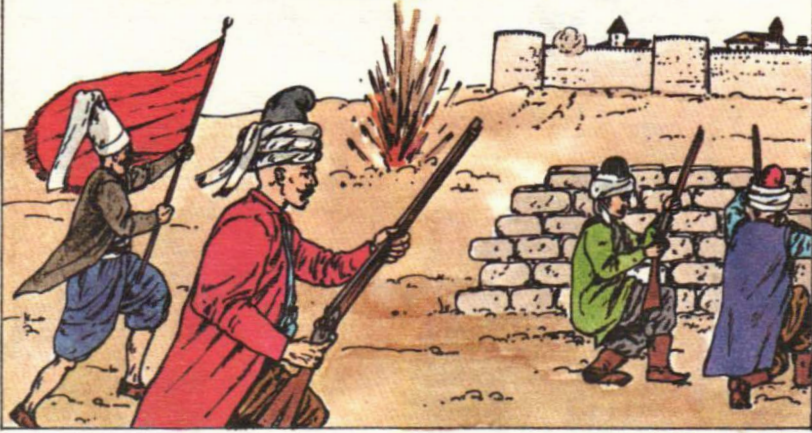
ERDEL BEYİ RAKOÇI'NİN 1658 YILINDAKİ BAŞKALDIRISI, KÖPRÜLÜ
MEHMED PAŞA TARAFINDAN SERT BİR BİÇİMDE CEZALANDIRILDI VE
VERGİLER İKİ KATINA
ÇIKARILDI.

RAKOÇI'NİN YARDIM TEKLİFİNİ
KABUL EDEN AVUSTURYALILAR BİR KEZ
DAHA OSMANLILARLA KARŞI
KARŞIYA GELMİŞ OLDULAR.
BU SİRADA KÖPRÜLÜ MEHMED
PAŞA ÖLMÜŞ, YERİNE OĞLU
FAZİL AHMED PAŞA
GEÇMİŞTİ.

YENİ SADRAZAMIN UYVAR KALESİ'Nİ ALMASI ÜZERİNE
AVUSTURYA BARİS İSTEMEK ZORUNDA KALDI. 1664'TE İMZA-
LANAN VASVAR ANTLAŞMASI UYARINCA ERDEL YENİDEN
OSMANLI İDARESİNE VERİLİYOR....

.... AVUSTURYA 200.000
KARA KURLUŞ SAVAS TAZMİ-
NATIYLA CEZALANDIRILIYOR,
UYVAR VE NOVIGRAD
KALELERİ OSMANLILARDA
BIRAKILIYOR, ZERİNVAR
KALESİ İSE, ONARILMAMAK
KOSULUYLA AVUSTUR-
YA'YA VERİLİYORDU.

ÜLKEDE MEZHEP ÖZGÜRLÜĞÜNÜ
ORTADAN KALDIRAN AVUSTURYA İMPA-
RATORU I. LEOPOLD'A İSYAN EDEN MA-
CAR SOYLUSU İMRE TÖKÖLİ 1682 YILIN-
DA SADRAZAM MERZİFONLU KARA MU-
STAFA PAŞA'DAN YARDIM İSTEDİ.

BUNUN ÜZERİNE İMRE TÖKÖLİ'Yİ
ORTA MACARİSTAN KRALI İLAN EDEN
VE KENDİSİNE TUĞ VE BAYRAK
GÖNDEREN PAŞA, AYNI YIL AVUS-
TURYA'YA SAVAŞ AÇTI.

1683 YILININ BAHARINDA YOLA ÇIKAN 200.000 KİŞİLİK OSMANLI
ORDUSU, 300 TOPUN DESTEĞİNDE VIYANA ÖNLERİNE GELDİ.

PAPA'NIN ÇAĞRISI ÜZERİNE BÜTÜN AVRU-
PA I. LEOPOLD'UN YARDIMINA KOŞMAKTA
GECİKMEMİŞTİ. BUNLARDAN LEH
KRALI JAN SOBİYESKİ, 60.000 Kİ-
ŞİLİK SÜVARI KUVVETİYLE TUNA'YI
GEÇTİ VE OSMANLI ORDUSUNU
ARKADAN VURDU.

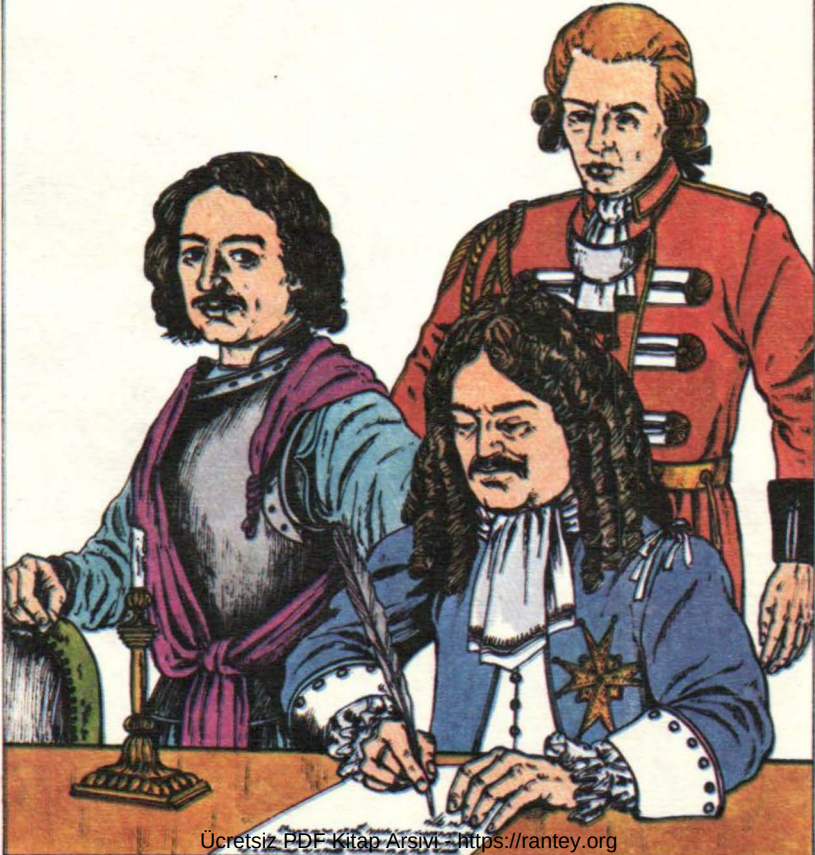
İKİ ATEŞ ARASINDA KALAN ORDU
BÜYÜK BİR BOZGLUNA UĞRADI VE
GERİ ÇEKİLMEK ZORUNDA KALDI.

BU ARADA BELGRAD'A ÇEKİLMİŞ OLAN KARA MUSTAFA PAŞA DA,
IV. MEHMED'İN GÖNDERMİŞ OLDUĞU CELLAT TARAFIN-
DAN İPAM EDİLDİ,

BATILI DEVLETLER KAZANDIKLARI ZAFERİ PAPA'NIN DA
DESTEĞİYLE KUTSAL BİR BAĞLASMAYLA PERÇİNLEMEK İSTE-
DİLER. AVUSTURYA, LEHİSTAN, VENEDİK VE MALTA ARASINDA
KURULAN İTTİFAKA DAHA SONRA RUS ÇARI DELİ PETRO DA
KATILDI VE OSMANLILARLA KUTSAL BAĞLASMA ÜLKELERİ
ARASINDA SAVAŞ PATLAK VERDİ.

BUDİN'İN AVUSTURYALILAR, BOGDAN'IN LEHLİLER, MORA VE DALMAÇYA KIYILARININ VENEDİKLİLER TARAFINDAN YAĞMALANDIĞI DÖNEMDE ASKERİ BİR İSYAN SONUCU IV. MEHMED TAHTTAN İNDİRİLEREK YERİNE II. SÜLEYMAN (1687-1691) GETİRİLDİ.

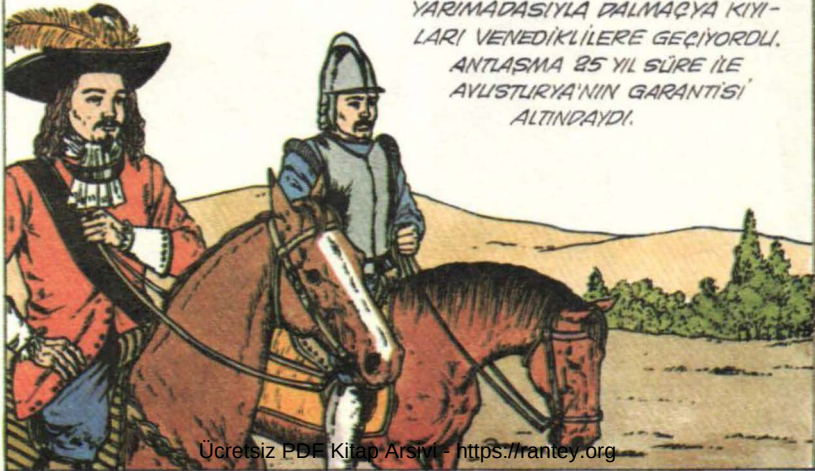
BU ARADA SADRAZAMLığA DA FAZIL MUSTAFA PAŞA GETİRİLMİŞ BULLUNUYORDU. VİDİN, NİŞ VE BELGRAD'I GERİ ALAN MUSTAFA PAŞA SALANKAMEN'DE SEHİT DÜSTÜ (1691). OSMANLI ORDUSU DAĞILDI.

II. MUSTAFA (1695- 1703) DEVRİNDE
ZENTA'DA UĞRANILAN YENİLGİ VE AZAK
KALESİ'NİN RUSLARA GEÇMESİ ÜZERİ-
NE BARİŞ GÖRÜŞMELERİNE GEÇİLDİ.
RUSYA DIŞINDA BÜTÜN BAĞLASIK
DEVLETLERLE AYRI AYRI
İMZALANAN KARLOFÇA
ANTLASMASI (26 OCAK
1699)'NA GÖRE....

....BANAT YAYLASI VE TEMEŞVAR İLİ DIŞINDA BÜTÜN
MACARİSTAN VE ERDEL AVUSTURYA'YA BIRAKILIYOR,
PODOLYA VE UKRAYNA LEHİSTAN'A VERİLİYOR, MORA
YARIMADASIYLA DALMAÇYA KIYI-
LARI VENEDİKLİLERE GEÇİYORDU.
ANTLAŞMA 25 YIL SÜRE İLE
AVUSTURYA'NIN GARANTİSİ
ALTINDAYDI.

14 TEMMUZ 1700'DE RUSLAR-
LA İMZALANAN İSTANBUL ANT-
LAŞMASI İLE AZAK KALESİ VE
DOLAYLARINDAKİ 10 SAATLİK
MESAFEDeki YERLER RUSYA'YA
VERİLDİ, DNYEPER IRMAĞI LÜZE-
RİNDEKİ KALELER OSMANLILA-
RA BIRAKILDI.

RUSLARLA TÜRKLER ARASIN-
DA İMZALANAN BU İLK ANTİLAŞ-
MAYA GÖRE, AYRICA RUS HÜKÜ-
METİ İSTANBUL'DA BİR ELÇİ BU-
LUNDURMA HAKKINA SAHİP
OLUYOR VE RUSLARIN KUDÜS'Ü
SERBESTÇE ZİYARET EDEBİLME-
LERİ SAĞLANIYORDU.

DURAKLAMA DEVRİNİN YASANDIĞI XVII. YÜZYIL
BOYUNCA ÜLKE ÇOK SAYIDA İÇ İSYANLA SARSILDI.
TARİHTE BUNLARA "İSTANBUL", "CELÂLİ" VE
"EYALET" İSYANLARI ADI VERİLİR.

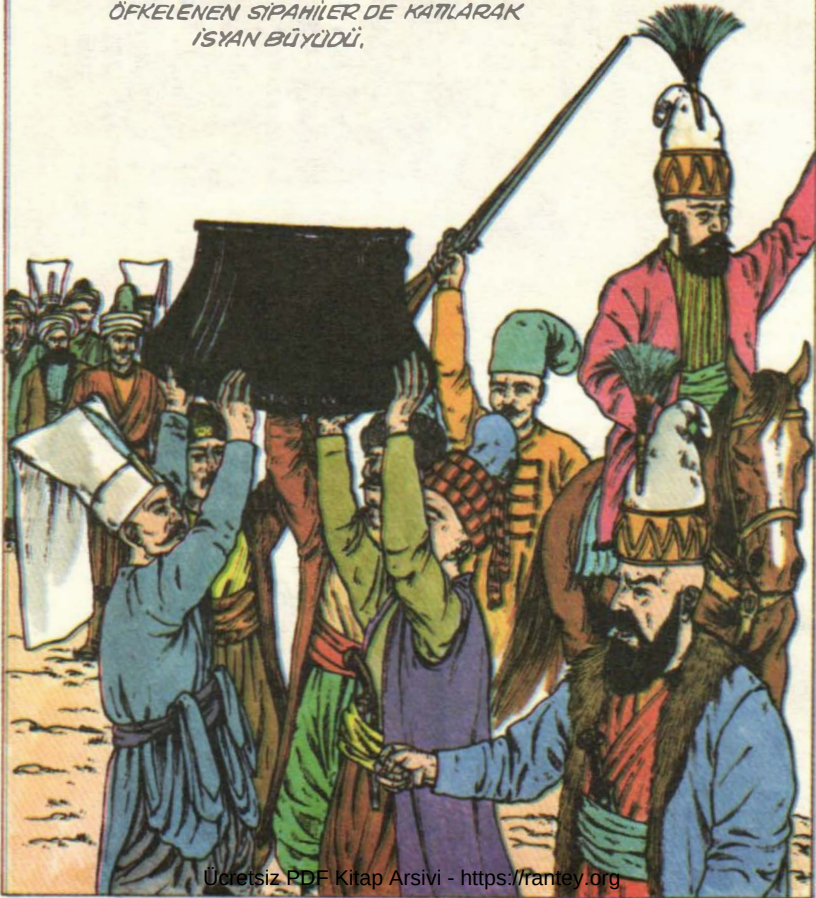

İSTANBUL'DA YENİÇERİLERLE SİPA-
HİLER TARAFINDAN ÇIKARTILAN İS-
YANLARIN TEMELİNDE EKONOMİK
BOZUKLUK VE SOKULLU'NUN
ÖLÜMÜYLE BAŞLAYAN AS-
KERİ DİSİPLİNSİZLİK YAT-
MAKTA İDİ.

*EN ÖNEMLİ İSYANLAR III. MURAD (1574-1595),
GENÇ OSMAN (1618-1622), IV. MURAD (1623-1640)
VE IV. MEHMED (1648-1687) DEVİRLERİNE RASTLAR.*

*III. MURAD DEVRİNDE, AYARI DÜŞÜK AKÇEYLE
ÖDENEN ULUFELER NEDENİYLE AYAKLANAN YENİÇE-
RİLERE, MAASLARININ GECİKTİRİLMESİNE
ÖFKELENEN SİPAHİLER DE KATILARAK
İSYAN BÜYÜDÜ.*

SONUNDA SARAYA YÜ-
RÜYEN YENİÇERİLERİN
İSTEĞİ ÜZERİNE DEF-
TARDAR GÖREVDEN
ALINARAK BASI
VURULDU.

SİPAHİLER İSE, SARAY
BOSTANÇILARI VE MUHA-
FIZLARI TARAFINDAN GERİ
PÜSKÜRTÜLDÜ. BU
ARADA ÇIKAN ÇATIŞ-
MADA 400 KADAR
SİPAHİ ÖLMÜŞTÜ.

İSTANBUL'DA ÇIKAN İSYANLARIN EN BÜYÜ-
ĞÜ GENÇ OSMAN'IN ÖLÜMÜYLE SONUÇLANAN
İSYANDIR. BOZULAN YENİÇERİ OCAĞI'NIN YE-
RİNE YENİ BİR OCAK KURMAK AMACIYLA HAC-
CA GİTMEYİ VE DÖNÜŞTE MİSİR VE SÜRİYE'-
DEN ASKER TOPLAMAYI PLÂNLAYAN GENÇ
OSMAN'IN BU NİYETİNİ ÖĞRENEN
YENİÇERİLER...

...PADİŞAHLA AYNI DÜŞÜNCEDE OLAN SADRAZAMIN, HOCASI ÖMER
EFENDİ'NİN VE DİĞER BAZI KİMLERİN İDAMINI İSTEDİLER.

GENÇ OSMAN BUNLUN
ÜZERİNE HACCA GİTMekten
VAZGEÇTİ, ANCAK İDAMLARI
ONAYLAMADI. ASİLER SARA-
YA SALDIRARAK DELİ MUŞ-
TAFİ'Yİ PADİŞAH İLAN
ETTİLER.

AĞAKAPISI'NA SİĞİNMEŞ
OLAN GENÇ OSMAN'I DA
BİN BİR HAKARETLE ÖNCE
ORTA CAMİ'E, DAHA SONRA
YEDİKULE ZİNDANINA
GÖTÜRDÜLER.

GENÇ

OSMAN'IN BURADA DAVID PAŞA, 65. ORTA'DAN KALENDER ADLI BİR YENİÇERİ VE DİĞER BAZI CELATLAR TARAFINDAN KEMENTLE BOĞULARAK ÖLDÜRÜLMESİNDEN SONRA ÜLKE ON YIL BÜYÜK BİR ANARŞİ İÇİNE YUVARLANDI,

YENİÇERİ VE SİPAHİLER IV. MURAD'IN İLK ZAMANLARINDA DA İKİ DEFA SARAYA YÜRLÜYEREK GENÇ PADİSAHI ÖLÜMLE TEHOİT ETTİLER.

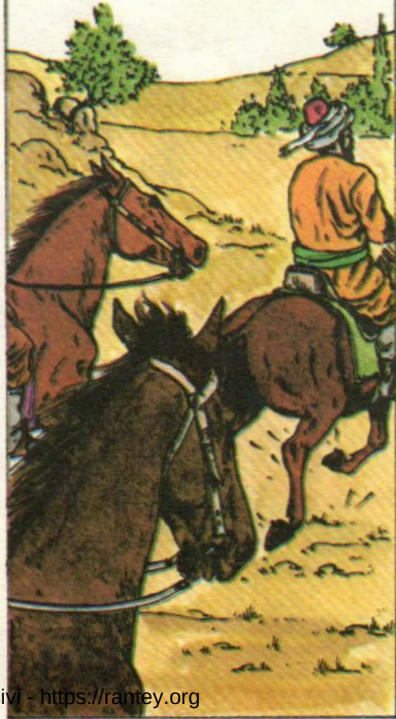
IV. MEHMED'İN SALTANATI SIRASINDA HAREMAĞALARININ DEVLET İŞLERİNE KARIŞMALARI ÜZERİNE BAŞLAYAN İSYAN ÇOK SAYIDA SARAY GÖREVLİSİNİN ÖLÜMÜNE YOL AÇTI. CESETLERİN SULTANAHMET MEYDANI'NDA BİR ÇINARA ASILARAK TESHİR EDİLDİĞİ BU OLAYA TARİHTE "VAKVAK VAKASI" ADI VERİLİR.

ANADOLU'DA XVI. YÜZYILIN
SONLARINDA BAŞLAYAN VE
XVII. YÜZYILIN ORTALARINA KA-
DAR DEVAM EDEN CELÂLİ İŞ-
YANLARININ EN ÖNEMLİ ELE-
BAŞLARI; KARAYAZICI, DELİ
HASAN, CANBOLATOĞLU...

... KALENDEROĞLU, KÖR MAH-
MUD, KATIRÇIOĞLU VE GÜRCÜ
NEBİ ADLI KİŞİLERDİ,

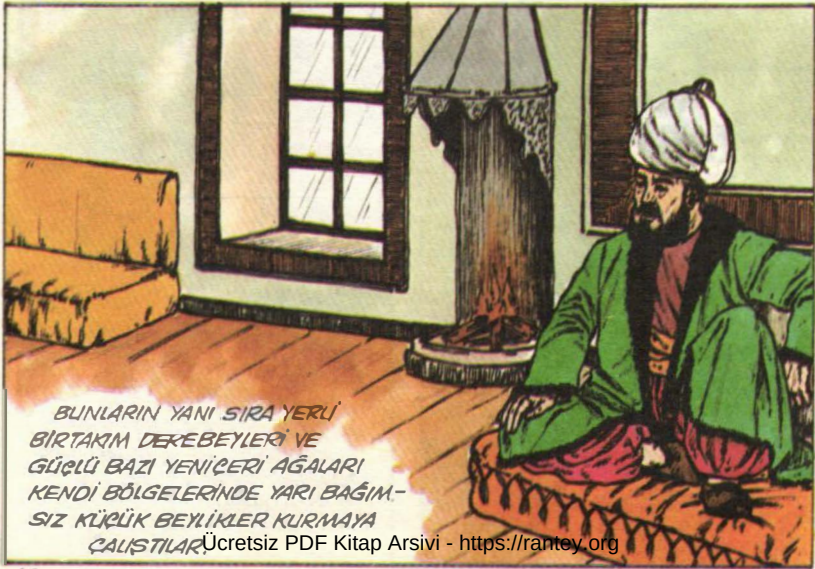

DEVLET İSYANLARI BASTIRMA-
DA BAZAN I. AHMED (1603-1617)
DEVİRİNDE OLDUĞU GİBİ ZOR
KULLANIR....

....BAZAN DA İSYANCI LARI
ÖNEMLİ DEVLET MEMURLUK-
LARINA ATAYARAK İLİMLİ BİR
POLİTİKA İZLEMENİ TERCİH
EDERDİ.

DURAKLAMA DEVRİ'NİN YAŞANDIĞI XVII. YÜZ-
YIL BOYUNCA EFLAK, BOĞDAN, ERDEL GİBİ
BEYLİKLERLE. YEMEN, BAĞDAT, BASRA VE
TRABLUSGARP GİBİ EYALETLERDE DE DEVLET
OTORİTESİNİN ZATIFLAMASINDAN DOLAYI BAZI
İSYANLAR ÇIKTI.

BUNLARIN YANI SIRA YERLİ
BİRTAKIM DEKEBEYLERİ VE
GÜÇLÜ BAZI YENİÇERİ AĞALARI
KENDİ BÖLGELERİNDE YARI BAĞIM-
SIZ KÜÇÜK BEYLİKLER KURMAYA
ÇALIŞTILAR.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

1. AHMED DEVRİNDE SADRAZAMLIK
MAKAMINDA BULUNAN KUYUCU MURAD
PAŞA, BUNLARLA MÜCADELE İÇİN İDA-
REDEKİ AKSAKLIKLARI GİDERMEK VE
ŞİKÂyetlerin kaynağını araştırmak
yerine zor kullanmak yoluna
gitti ve...

...ÇEVRESİNE KORKU VE DEH-
ŞET SAÇARAK 100.000'E
YAKIN İNSANI HAKLI YA DA
HAKSIZ YERE İDAM
ETTİRDİ,

İSLAHAT YOLUNDA İLK CİDDİ
ADIMI ATAN GENÇ OSMAN OLDU.
ÖNCE SARAYDAN KIZ ALMA GELE-
NEGİNİ BOZARAK ŞEYHÜLİSLAM
ESAD EFENDİ'NİN KIZIYLA EVLEN-
Dİ, DAHA SONRA PERTEV PAŞA'
YA DAMAT OLDU. BÖYLELİKLE
SARAYI HALKA DA AÇMIŞ
OLUYORDU.

YENİÇERİ OCAĞI'NI KALDIR-
MAK İSTEMESİ ONUN HAYATI-
NA MAL OLDU. TECRÜBESİZLİ-
Ğİ NEDENİYLE BU DÜŞÜNCE-
SİNİ HERKESE AÇMASI SO-
NUNDA HABERİ DUYAN YENİ-
ÇERİLER TARAFINDAN DAHA
ÖNCE ANLATILDIĞI GİBİ BOĞU-
LARAK ÖLDÜRÜLDÜ.

OYSA IV. MURAD DAHA AKILLIYDI.
YENİÇERİ VE SİPAHİ OCAKLA-
RININ ARASINI AÇARAK
ELEBAŞILARINI BİRBİR-
LERİNE KIRDIRDI.

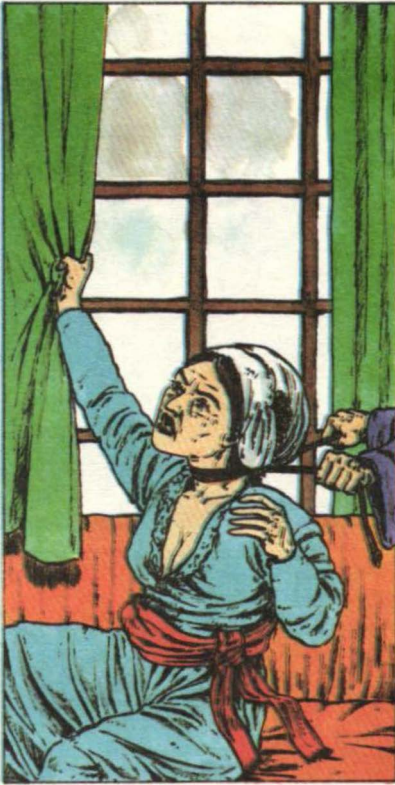
SARAP VE TÛTÛNÛ
YASAKLADI. MEYHANELE-
Rİ KAPATTI. GECE SO-
KAĞA ÇIKMA YASAĞI
KOYDU. KENDİSİ DE
KIYAFET DEĞİŞTİREREK
GECELERİ ŞEHİRİ DOLA-
ŞIR VE EMİRLERİNE
UYULUP UYULMADIĞINI
KONTROL EDERDİ,

ANCAK İÇKİYE DÜŞKÜNLÜ-
GÜ NEDENİYLE DEVLETİN GE-
RİLEMESİNİN NEDENLERİ
ÜZERİNE BİR RAPOR HAZIR-
LATTIĞI KOÇI BEY'İN ÖNE-
RİLERİNİ İNCELEMeye
FIRSAT BULAMADAN
GENÇ YAŞTA ÖLDÜ
(1640).

YERİNE KARDEŞİ DELİ
İBRAHİM (1640-1648)
GEÇTİ. BU DEVİRDE ÇİNCİ
HOCA ADLI BİRİNİN
DEVLET İŞLERİNE KARİŞ-
MASI SONUÇLU İKTİDAR
BÜSBÜTÜN ZAYIFLADI
VE DELİ İBRAHİM
BOĞDURLULARAK
YERİNE YEDİ YAŞIN-
DAKİ OĞLU IV. MEHMED
(AVCI, 1648- 1687)
GEÇİRİLDİ.

ÇOCUK PADİŞAHIN SALTANA-
TININ İLK YILLARINDA BÜYÜK VALİ-
DE KÖSEM SULTAN İLE VALİDE
TÜRHAN SULTAN ARASINDAKİ
ÇEKİŞME, KÖSEM SULTAN'IN
BOĞDURULMASIYLA SONUÇLANDI.
BUNU SADRAZAM TÂRHUNCU AH-
MED PAŞA'NIN İDAMI İZLEDİ.

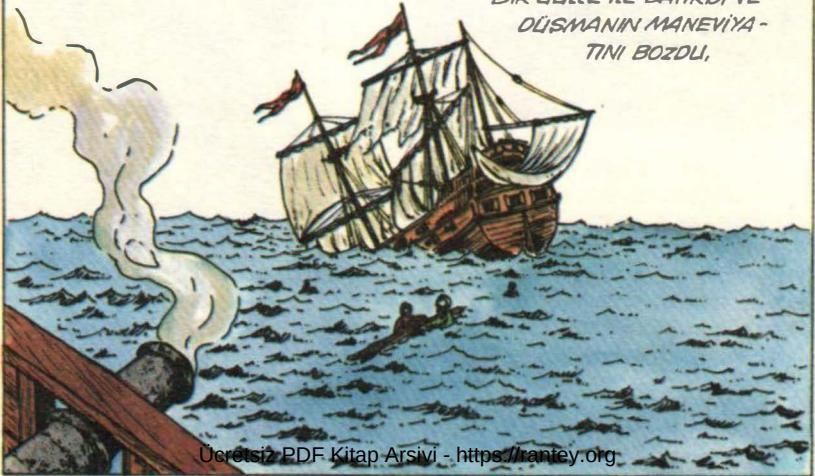
TÜRHAN SULTAN DEVLETİN
BOZULAN DÜZENİNİ YENİDEN
KLIRMAK İÇİN KÖPRÜLÜ MEH-
MED PAŞA'DAN YARDIM İSTE-
Dİ VE KENDİSİNİ SADRAZAM-
LIĞA ATADI.

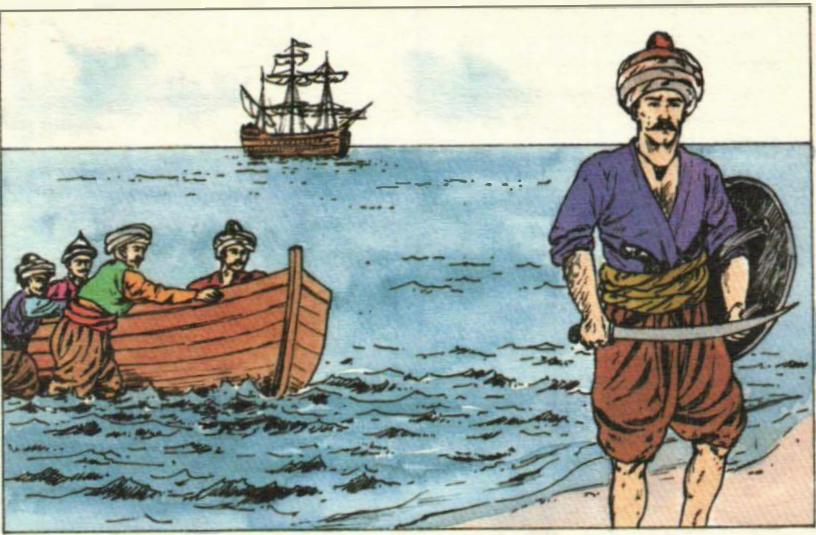

YENİ SADRAZAM, İLK İŞ OLARAK
DİNİ BİR TARTIŞMA NEDENİYLE İKİYE
AYRILMIŞ OLAN İSTANBUL ÜLEMASI
ARASINDAKİ GÖRÜŞ AYRILIKLARINI
GİDERDİ,

DAHA SONRA ORDU VE DONANMANIN BAŞINA
GEÇEREK ÇANAKKALE BOĞAZI'NI İSGAL ETMİŞ OLAN
VENEDİKLİLERİN AMİRAL GEMİSİNİ KARA MEHMED'İN ATTĞI
BİR GÜLLE İLE BATIRDI VE
DÜŞMANIN MANEVİYA-
TINI BOZDU,

VENEDİKLİLERİN GERİ ÇEKİLMELERİNDEN YARARLANARAK İMİNİ, BOZCAADA VE İMROZ (GÖKCEADA)'U GERİ ALDI. GİRİT'E ASKER GÖNDERDİ. ERDEL BEYİNİN İSYANINI BASTIRDI.

ANADOLU'DAKİ İSYANCI BEYLERİ DESTEKLEYEN HALEP VALİSİ ABAZA HASAN PAŞA VE TARAFTARLARINI HALEP'TE İDAM ETTİRDİ. TARİHİ KAYNAKLAR KÖPRÜLÜ MEHMET PAŞA (1656-1661)'NİN BEŞ YIL SÜREN SADRAZAMLĞI SIRASINDA 36.000 KİŞİYİ ÖLDÜRTTÜĞÜNÜ YAZARLAR.

ÖLÜMÜNDEN SONRA AYNI MA-
KAMA GETİRİLEN OĞLU KÖPRÜ-
LÜZADE FAZİL AHMED PAŞA
(1661-1676) BU GÖREVİNİ 15 YIL
BOYUNCA SÜRDÜRMÜŞ VE ÜLKE
ONUN DEVRİNDE HER ALANDA
YENİDEN ATILIMA GEÇMİŞTİR.

ADI GEÇEN AİLENİN HİZME-
TİNDEN FAZLASIYLA MEMNUN
OLAN IV. MEHMED, FAZİL AHMED
PAŞA'NIN ÖLÜMÜNDEN SONRA
SADRAZAMLığA KÖPRÜLÜ'NÜN
EVLATLIĞI VE DAMADI OLAN MER-
ZİFONLU KARA MUSTAFA PAŞA'-
YI ATADI,

YENİ SADRAZAM İYİ BİR DEVLET
ADAMI VE CESUR BİR ASKERDİ.
ANCAK II. VIYANA KUSATMASI'NIN
BOZGUNLA SONUÇLANMASI ÖLÜ -
MÜNE NEDEN OLDU.

ONUN İDAMIYLA BİRLİKTE KÖPRÜLÜLER DEVRİ (1656-1683) SONA
ERİYORDU. XVII. YÜZYILDA KÖPRÜLÜ AİLESİNDEN SADRAZAMLIK MAKAMI -
NA GETİRİLEN ÖTEKİ İKİ VEZİR, FAZİL MUSTAFA PAŞA VE AMCAZADE
HÜSEYİN PAŞA'DIR.

YÖNETİMDE ÇEŞİTLİ
AKSAKLIKLARIN YAŞANDIĞI
DURAKLAMA DEVRİNDE
ALINAN EN ÖNEMLİ KARAR,
I. AHMED DEVRİNDE OSMANLI
VERASET SİSTEMİNDE
DEĞİŞİKLİK YAPILARAK
PADİŞAHLIĞIN BABADAN
OĞULA DEĞİL DE...

..., OSMANLI SOYU İÇİNDE
EN BÜYÜK VE EN YETENEK-
Lİ OLANINA GEÇMESİ
YOLUNDA ALINMIŞTIR.
BU USULLE BİRLİKTE ŞEH-
ZADELERİN SANCAKLARA
ATANMALARINA SON VERİL-
DİĞİ VE SARAYDA HAPSE-
DİLMEYE BAŞLANDIKLARI
GÖRÜLÜR.

AYNI DÖNEMDE
DEVŞİRME USULÜ-
NÜN DE KALDIRILMA-
SIYLA, OCAĞA GELİ-
Sİ GÜZEL KİMSELER
ALINMAYA BASLAN-
MIŞ VE DOLAYISIYLA
ORDUDAKİ DISİPLİN
BOZULMUŞTUR.

MALİYENİN KÖTÜYE
GİDEN DURUMUNU DÜZELT-
ME ÇALIŞMALARI KEMAN-
KEŞ KARA MUSTAFA PA-
SA'NIN SADRAZAMLIĞI
DÖNEMİNE RASTLAR.

BU DÖNEMDE
İLLERİN GELİR
DURUMU SAP-
TANMIŞ, AYARI
DÜŞÜK PARA-
LAR TOPLATTI-
RILARAK....

.... YENİ PARALAR BASTIRILMIŞ,
ASKERİN LÜZUFELERİ ÖDENEREK
İSYANLAR ÖNLENMİŞTİR. ANCAK
BÜTÜN BÜ TEDBİRLER KEMANKEŞ
KARA MUSTAFA PAŞA İLE TARTILANCI
AHMED PAŞA'YI İDAMDAN KURTARA-
MAMIŞTIR.

KÖPRÜLÜLER DEYRİ'NE KAPAR BAŞA GEÇEN
SADRAZAMLAR, PADİSAHLARA YARANMAK İÇİN
GEREKİSİZ İSRAFLARDA BULUNMUŞLAR VE HAZİNEYİ
TÜKETMİŞLERDİR.

AVRUPA'DA RÖNESANS'IN ETKİN OLDUĞU BU DÖNEMDE İMPARATORLUKTA, MATEMATİK, TIP VE FELSEFE DERSLERİNİN GİDEREK ÖNEMLERİNİ YİTİRDİĞİ, MEDRESELERİN BİLGİSİZ VE GERİCİ DİN ADAMLARININ İDARESİNE GİRDİĞİ GÖZLÖNMEKTEDİR.

BUNDA EN BÜYÜK ETKEN, SİYASİ BİRTAKIM ENTRİKALAR SONUÇU MEDRESE İLE HİÇBİR İLGİSİ BULUNMAYAN KİŞİLERİN MÜDERRİSLİKLERE GETİRİLMESİ VE KENDİLERİNE İLMİ RÜTBELER VERİLMESİDİR.

DURAKLAMA DEVRİNDE YETİŞ-
MİŞ OLAN DEĞERLİ BİLGİN VE
ŞAİRLERİN BAŞINDA KÂTİP ÇELEBİ
GELİR. ESERLERİ İÇİNDE EN ÜNLÜ-
LERİ: "KEŞFÜ'Z-ZÜNÜN, "CİHÂN-
NÜMA, "FEZLEKE-İ OSMANİ" VE
"ATLAS MINOR TERCÜMESİ"DİR.

YİNE BU DÖNEMDE ÜNLÜ
TÜRK GEZGİNİ EYLİYA ÇELEBİ
30 YIL SÜREN GEZİLERİ SONUN-
DA "SEYAHATNAME" ADLI ÇOK
İLGİNÇ VE DEĞERLİ BİR ESER
YAZMIŞTIR.

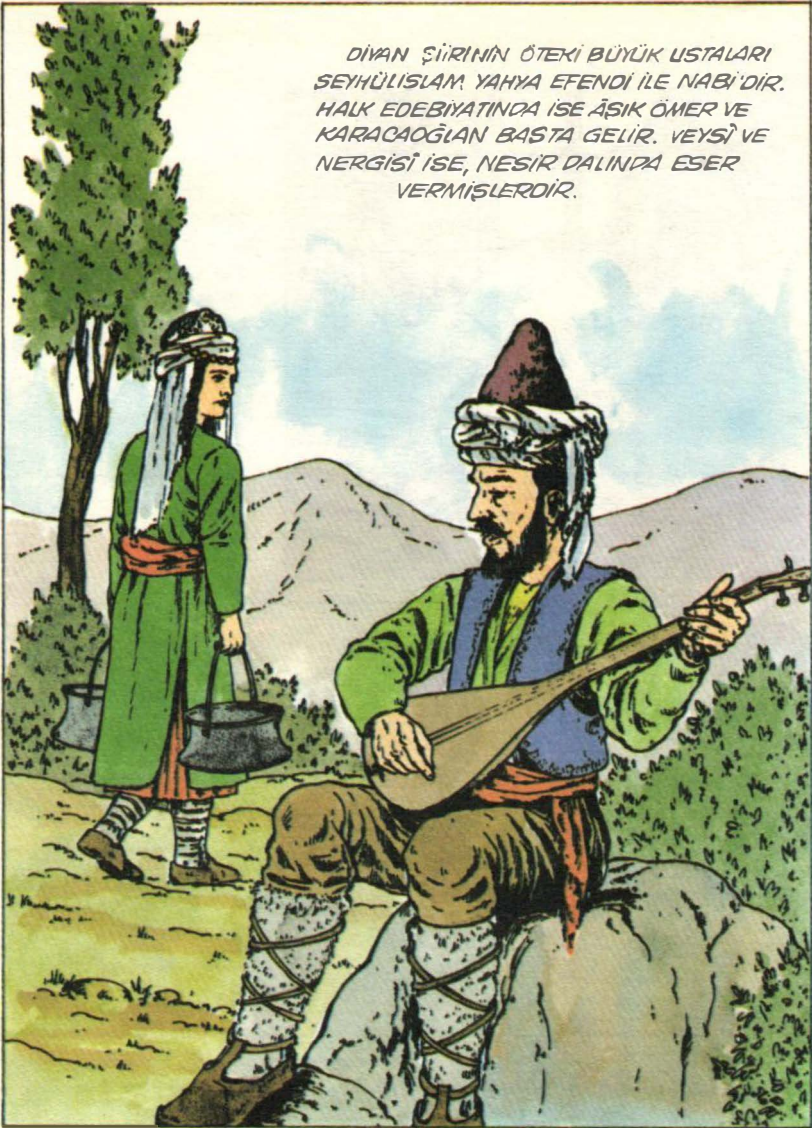

TANINMIS
TARİHÇİ HALEPLİ
NAİMA EFENDİ'NİN
1591- 1659 YILLARINI
KAPSAYAN ALTI
CİLTLIK BİR TARİHİ
VARDIR (NAİMA
TARİHİ).

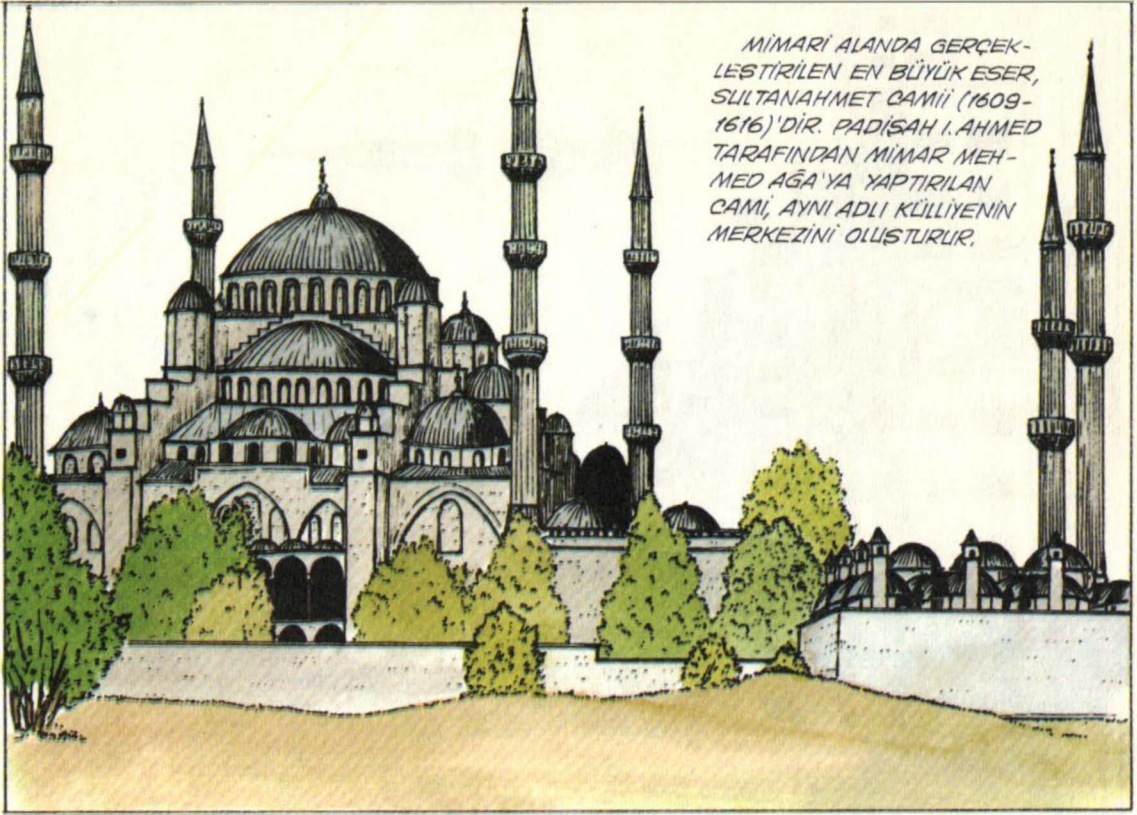

HİCİVLERİ İLE ÜNLÜ DİVAN ŞAİRİ NEF'İ, IV. MURAD'IN SADRAZAM
MI BAYRAM PASA'YI HİCİVETTİĞİ İÇİN İDAM ETTİRİLMİŞTİR.

DIYAN ŞİİRİNİN ÖTEKİ BÜYÜK USTALARI
SEYHÜLİSLAM, YAHYA EFENDİ İLE NABİ'DİR.
HALK EDEBİYATINDA İSE AŞIK ÖMER VE
KARACAĞLAN BASTA GELİR. VEYSİ VE
NERGİSİ İSE, NESİR DALINDA ESER
VERMİŞLERDİR.

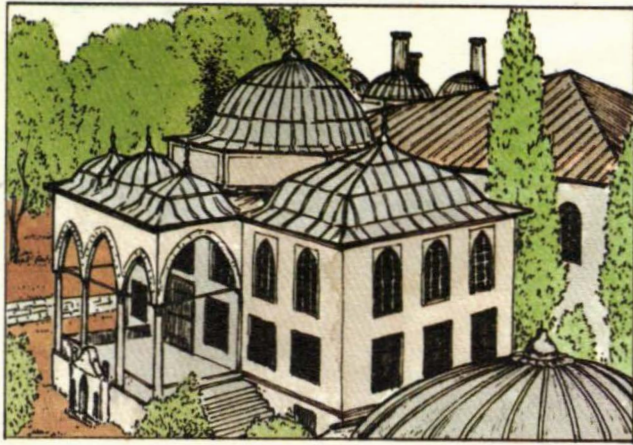
MİMARİ ALANDA GERÇEK-
LEŞTİRİLEN EN BÜYÜK ESER,
SULTANAHMET CAMİİ (1609-
1616)'DİR. PADİŞAH I. AHMED
TARAFINDAN MİMAR MEH-
MED AĞA'YA YAPTIRILAN
CAMİ, AYNI ADLI KÜLLİYENİN
MERKEZİNİ OLUŞTURUR.

III. MURAD'IN KADINI SAFİYE SULTAN'IN
EMRİYLE BASLANAN YENİCAMİ (1597),
IV. MEHMED'İN ANNESİ VALİDE TURHAN
SULTAN'IN YARDIMIYLA TAMAMLANMIŞTIR.

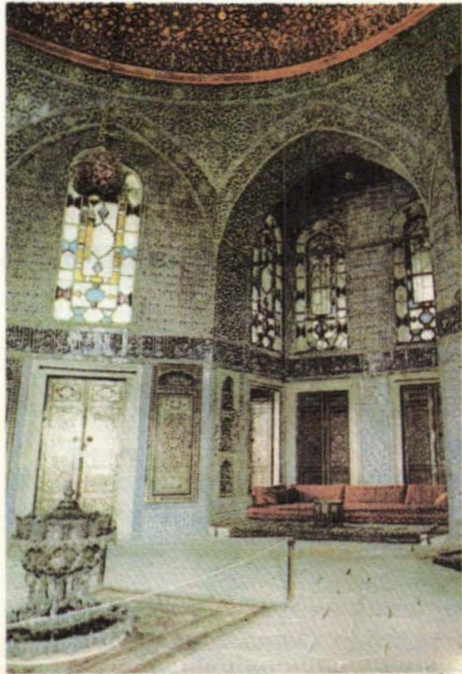
MİMARLARI DAVUD AĞA, DALGIÇ AHMED
ÇAVUŞ VE MUSTAFA AĞA'DIR.

REVAN KÖSKÜ

IV. MURAD DEVRİNE
AİT MUSTAFA PAŞA KÖS-
KÜ İLE BAĞDAT KÖSKÜ,
ÇİNİ, OYMA, KAKMA VE
SEDEF İŞÇİLİĞİNİN
ENDER ÖRNEKLERİN-
DENDİR.

BAĞDAT KÖSKÜ

DÖNEMİN KRONOLOJİK GELİŞİMİ

1579

Sokullu Mehmed Paşa'nın ölümüyle birlikte Duraklama Devri başladı.

1590

İranlılarla imzalanan İstanbul Antlaşması ile Azerbaycan, Gürcistan, Luristan ve Dağıstan Osmanlı topraklarına katıldı.

1596

Bu tarihte Avusturya'ya karşı yaptıkları Haçova Meydan Savaşı'nı kazanan Osmanlılar, 1606'da imzalanan Zıttorok Antlaşması ile Kanije ve Estergon kalelerini ele geçirdiler.

1611

Nasuh Paşa Antlaşması ile İran'dan alınan yerler geri verildi. İran yılda 200 deve yükü ipekle vergilendirildi.

1618

Bir yıl önce İran'la yeniden başlayan savaş bu kez Osmanlıların lehine sonuçlandı ve Nasuh Paşa Antlaşması'nın devamı sağlandı.

1639

İran ile Osmanlı Devleti arasında imzalanan Kasr-ı Şirin Antlaşması ile bugünkü Türkiye-İran sınırı saptandı.

1664

Avusturya ile imzalanan Vasvar Antlaşması uyarınca Erdel yeniden Osmanlı idaresine girdi.

1669

Girit fethedildi.

1672

Lehistan ile imzalanan Bucaş Antlaşması sonucu Podolya alındı.

1683

Bu tarihte Viyana'yı ikinci kez kuşatan Osmanlı ordusu büyük bir bozguna uğradı.

1699-1700

Rusya dışındaki bağlaşıklık devletlerle imzalanan Karlofça Antlaşması ile Macaristan ve Erdel Avusturya'ya bırakıldı. Podolya ve Ukrayna Lehistan'a verildi, Mora Yarımadası'yla Dalmaçya kıyıları Venedik'e bırakıldı. Ertesi yıl Ruslarla yapılan İstanbul Antlaşması uyarınca Azak Kalesi ve civarı, Dinyeper nehri üzerindeki kaleler Osmanlılarda kalmak üzere Rusya'ya terk edildi.

RESİMLERLE İNSANLIK TARİHİ ANSİKLOPEDİSİ GELECEK SAYI:

AMERİKA KITASI I

Kıtanın keşfinden önceki uygarlıklar

RESİMLERLE İNSANLIK TARİHİ ANSİKLOPEDİSİ

AMERİKA KITASI I
Kıtanın keşfinden
önceki uygarlıklar

KARACAN

BAYİNİZDEN
ŞİMDİDEN AYIRTINIZ